Ministerie van Defensie

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag

Ministerie van Defensie
Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Onze referentie
D2026-006930
MINDEF20260070644

Bij beantwoording, datum, onze referentie en onderwerp vermelden.

Datum 5 november 2026
Betreft Voortgang Nationaal Instituut voor Defensie Technologie

Geachte voorzitter,

De wijze van oorlogsvoering verandert in razendsnel tempo door technologische ontwikkeling. Nederland bouwt met urgentie aan een krijgsmacht van de toekomst, die past bij de dreiging van vandaag en morgen. Om de technologische voorsprong op onze tegenstanders te behouden en te versterken is het essentieel dat de Nederlandse krijgsmacht en industrie een voortrekkersrol nemen in deze ontwikkelingen. We bouwen hierbij op het sterke Nederlandse defensie-ecosysteem, bestaande uit innovatieve bedrijven en toonaangevende kennisinstellingen. En we zetten ons in om innovatie radicaal te versnellen, waarbij het Amerikaanse DARPA dient als inspiratiebron. Daarom werkt Defensie aan de oprichting van een Defensie innovatie en opschalingsautoriteit met lancering in 2028: het Nationaal Instituut voor Defensie Technologie (NIDT).[1]

Door zelf te innoveren en de eigen industrie op te schalen, kan de krijgsmacht in tijden van geopolitieke spanningen sneller en zelfstandiger opereren en claimen we een internationale positie in belangrijke ketens. De oorlog in Oekraïne heeft de noodzaak hiervan pijnlijk duidelijk gemaakt. Razendsnelle doorontwikkelingen van drones en (anti)drone software laten zien dat soevereine technologische innovaties geen *nice to have* zijn, maar een kwestie van leven of dood. Het is het voornemen dat het NIDT in Nederland hier een belangrijke rol in zal spelen door innovatie- en opschalingstrajecten te realiseren met een hoger ambitieniveau en grotere snelheid dan nu mogelijk is binnen de defensieorganisatie. Het NIDT zal innovatietrajecten uitvoeren die gericht zijn op versnelde ontwikkeling van militaire capabilities op basis van rijpere technologie. Daarnaast zet het *high-risk high-gain* innovatietrajecten op, om militaire toepassingen van technologie te ontwikkelen die een enorm disruptief potentieel hebben voor onze wijze van optreden.

Om geen tijd te verliezen lanceert Defensie vandaag, 5 november, een tijdelijke NIDT-organisatie. Defensie heeft daarnaast het voornemen om van start te gaan met de oprichting van een permanente organisatie. Op deze manier kunnen we parallel aan de totstandkoming van de permanente organisatie in 2028 al ervaring opdoen met de beoogde werkwijze van het NIDT. In deze brief informeren wij u nader over het instituut, beoogde nationale en internationale samenwerking, de tijdelijke organisatie en het startprogramma. Over financiering van de permanente organisatie zal uw Kamer deze maand worden geïnformeerd.

Het Nationaal Instituut voor Defensie Technologie

Het NIDT heeft als doel om de slagkracht van de krijgsmacht te vergroten, onze strategische autonomie te versterken en positieve maatschappelijke en economische effecten voor Nederland te realiseren. De positieve maatschappelijke effecten volgen uit een sterkere krijgsmacht en verbeterde nationale veiligheid. Positieve economische effecten volgen uit een stimulans voor Nederlandse

[1] Kamerstuk 33009-178; Kamerstuk 36975-1.

bedrijven die defensietechnologieën ontwikkelen en eventuele spillover-effecten daarvan op andere sectoren. Het instituut zal twee methoden hanteren om deze doelstellingen te bereiken. Met spoor 1 zal het instituut versneld rijpere innovaties (met TRL[2] 6-7) opschalen tot toepasbare en op schaal produceerbare militaire technologie, waarmee de slagkracht en het voortzettingsvermogen van de krijgsmacht binnen een aantal jaar worden versterkt. Defensie heeft met de *challenges* vanuit het Actieplan Productiezekerheid Onbemenste Systemen ervaring opgedaan met grootschalige marktchallenges, waarbij bedrijven bij succesvolle ontwikkelingen zicht hebben op een langdurig partnerschap met Defensie. Deze succesvol gebleken aanpak continueert Defensie nu middels het NIDT. Met spoor 2 zal het NIDT disruptieve militaire toepassingen van technologie (met TRL 3-4) (door)ontwikkelen om nieuwe militaire capaciteiten te realiseren, die het potentieel hebben om de status quo van oorlogsvoering fundamenteel te veranderen. Spoor 2 innovatietrajecten kunnen bijvoorbeeld resulteren in manieren om te communiceren en navigeren in gebieden waar signalen worden verstoord door de tegenstander, gebruikmakend van disruptieve technologieën als quantum en kunstmatige intelligentie. Of resulteren in materialen die voertuigen verhullen en beter beschermen. Hierin bouwt het NIDT voort op de NLD gebieden[3] en de focusgebieden uit het Nationaal Programma Defensie Industrie en Innovatie.[4] Door gericht te investeren versterken we de internationale positionering van onze high tech industrie en kennisinstellingen. Een sterker gepositioneerde Nederlandse defensie industrie betekent dat er vanuit wederkerigheid internationaal samengewerkt wordt en er een ‘seat at the table’ is voor Nederland. Vanuit onze investeringen in militaire kennis, technologie en materieel creëren we baten die terugvloeien naar de Nederlandse economie en maatschappij.

Het instituut staat niet op zichzelf, maar bouwt voort op de bestaande inspanningen in kennis, innovatie en industrieopschaling van Defensie. Een goede aansluiting met de krijgsmacht is hierbij essentieel. Ten eerste vanwege de noodzakelijke betrokkenheid van militaire eenheden bij innovatietrajecten: zij voeden innovatietrajecten met de context van militaire operaties, zodat de innovaties ook toepassing kunnen vinden in de krijgsmacht. Ze spelen ook een sleutelrol in het beproeven van innovaties. Zo kunnen innovaties uitstekend functioneren in een geïsoleerde setting, maar veel minder presteren in een daadwerkelijke operationele context. Ook het gebruikersperspectief van de militair is een essentieel element om een innovatie op te toetsen. Ten tweede vanwege het belang van afname van succesvolle innovaties door Defensie. Door de innovatietrajecten op prioritaire militaire effecten te richten, is de waarschijnlijkheid dat de resulterende producten op schaal door Defensie kunnen worden afgenomen maximaal.

Om autonoom en flexibel te kunnen optreden in complexe innovatietrajecten, staat het NIDT op enige afstand van Defensie. Zo heeft het de ruimte om een eigen werkwijze te ontwikkelen en om trajecten te richten en te begeleiden. Defensie stuurt op de thema’s en effecten waar het NIDT zich inhoudelijk op richt. Tevens wordt verantwoording over de bestedingen aan Defensie afgelegd.

Nationale en internationale samenwerking

Het is van groot belang dat het NIDT goed is aangesloten op het bredere nationale en internationale innovatie ecosysteem. De afgelopen jaren heeft Defensie verschillende instrumenten ontwikkeld om Defensie op gebied van innovatie toegankelijker te maken voor nieuwkomers. Zo werkt Defensie met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) aan de structurele samenwerking met civiele kennisinstellingen, waarbij kennisvraag- en aanbod beter op elkaar afgestemd worden en de juiste randvoorwaarden voor samenwerking worden ingericht. Een voorbeeld hiervan is de recente

[2] Technology Readiness Levels (TRL) zijn een internationaal gebruikte meetlat van negen niveaus om te bepalen hoe ver een technologie of innovatie is ontwikkeld, van eerste idee tot volledige marktrijpheid.

[3] NLD gebieden zijn technologiegebieden waarin Nederland sterk is en waarin extra wordt geïnvesteerd (afkomstig uit de Defensie Strategie voor Industrie en Innovatie (D-SII) 2025-2029).

[4] Uw kamer wordt later deze maand geïnformeerd over het Nationaal Programma Defensie Industrie en Innovatie (NPDII).

call “Veiligheid en weerbaarheid in het quantumtijdperk”, gepubliceerd door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en gefinancierd door Defensie. Dit soort investeringen geven een duidelijk signaal af van defensiebehoeften, verkleinen de afstand tussen civiel onderzoek en militaire toepassingen en bieden een netwerk van partijen om in de toekomst mee samen te werken. Deze inspanningen dragen bij aan het Defensie innovatie ecosysteem en vormen een belangrijke voedingsbodem voor het NIDT. Conform motie Dassen/Peter de Groot spant Defensie zich er dan ook voor in dat deze ontwikkelingen het NIDT ten goede komen, en omgekeerd dat het NIDT de bredere nationale ontwikkelingen versterkt.[5] Verder verbindt Defensie het instituut aan inspanningen in ecosysteemontwikkeling die zij heeft ingezet, zoals de MINDbases en de ODIN[6] regioteams, en aan bestaande samenwerkingsverbanden met de TO2 (TNO, NLR en MARIN) op het gebied van disruptieve innovatie en opschaling. Tot slot wordt gekeken naar een passende samenwerking tussen het NIDT en het Nationaal Agentschap voor Disruptieve Innovatie (NADI), dat het ministerie van Economisch Zaken en Klimaat (EZK) opricht. Zoals eerder gecommuniceerd wordt een optimale samenwerking tussen beide organisaties uitgewerkt, gegeven de grote raakvlakken én verschillende doelstellingen van beide organisaties en de eigen dynamiek van het defensiedomein.[7]

Ook moet het NIDT actief worden in het internationale speelveld. Nederland kan en wil namelijk niet alle gewenste militaire capaciteiten zelf ontwikkelen en produceren. Bovendien is een internationale afzetmarkt cruciaal voor het NIDT om ontwikkelkosten van innovaties terug te verdienen en verdere vernieuwing door internationale kennisdeling te stimuleren. Daarom moet het NIDT een herkenbare, kwalitatief hoogwaardige, internationale speler worden. Dit vraagt om een gerichte internationale aanpak, waarbij de themaselectie van NIDT-trajecten wordt gebaseerd op waar Nederland goed in is en waar er een gedeelde behoefte is met krijgsmachten van strategische partners. Om deze reden wordt er, conform motie Dassen en motie Dassen/Van Lanschot, bij de oprichting van het NIDT ook ingezet op aansluiting met het Europese innovatie ecosysteem.[8] Zo zullen de innovatieprogramma’s van het instituut toegankelijk zijn voor deelnemers in andere Europese landen. Ook beoogt het NIDT om contact te onderhouden met andere defensie innovatie-organisaties in partnerlanden zoals DARPA en de Defence Innovation Unit (DUI) in de Verenigde Staten, de Cyber Innovation Hub in Duitsland, het Innovation for Defence Excellence and Security (IDEaS) in Canada en Agence de l’Innovation de Défence in Frankrijk. Het NIDT zal de lessen die uit hun oprichting kunnen worden getrokken toepassen in de eigen ontwikkeling. Het NIDT zal het contact met deze en andere Europese innovatie-instellingen in stand houden en versterken, om te leren uit hun *best practices*, netwerkvorming voor defensie-innovatie te versterken en mogelijkheden voor concrete samenwerking te onderzoeken.

Vliegende start

Om een vliegende start te maken is Defensie, vooruitlopend op een definitieve inrichting van het NIDT, een samenwerking aangegaan met TNO voor de oprichting van een tijdelijke organisatie. TNO heeft besloten hiervoor een BV op te richten. Defensie heeft gekozen voor een externe organisatie, omdat dit de beste gelegenheid biedt om ervaring op te doen in de nieuwe werkwijzen die deze organisatie zal hanteren om snel en flexibel innovatietrajecten in de markt te zetten. TNO is gezien de nauwe samenwerkingsrelatie met Defensie een logische partij om als samenwerkingspartner mee op te treden.

De tijdelijke organisatie start met een eerste innovatieprogramma dat zich richt op de militaire monitoring en bescherming van de Noordzee. Hiervoor is financiële dekking in de huidige begroting. Het NIDT zal hierin kennisinstellingen en industrie samen brengen, en geselecteerde deelnemers financieren om hiervoor vernieuwende oplossingen te ontwikkelen. Deze oplossingen worden samen

[5] Kamerstuk 36 800-X, nr. 62.

[6] Orchestrating Defence Innovation (ODIN), een centraal programmabureau dat op regionaal niveau initiatieven met industrie initieert, coördineert en regio-overstijgende taken uitvoert.

[7] Kamerstuk 36630-27.

[8] Kamerstuk 27 830, nr. 497; Kamerstuk 36 800-X, nr. 63.

met militaire gebruikers stapsgewijs beproefd en bijgesteld, om het militaire effect zo effectief en doelmatig mogelijk te realiseren. Op basis van de ervaringen van deze tijdelijke organisatie en het startprogramma haalt Defensie lessen op en neemt deze mee in de totstandkoming van de organisatie.

Vervolg

Met het NIDT zet Defensie een belangrijke stap om onze tegenstanders voor te blijven en onze vrijheid, veiligheid en welvaart zeker te stellen. Momenteel wordt – parallel aan de start van de tijdelijke organisatie – de vormgeving van het NIDT nader ingevuld. Begin 2027 informeren wij u opnieuw over de voortgang en de resultaten.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Dilan Yeşilgöz-Zegerius

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Derk Boswijk